

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 201/2012-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť V. P., Ch., zastúpeného JUDr. M. T., pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 160/2010 z 15. decembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2012 doručená sťažnosť V. P., Ch. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. M. T., pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 160/2010 z 15. decembra 2011.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

«... Sťažovateľ spolu s P. P. boli podielovými spoluvlastníkmi, každý v podiele 1/2 pozemkov parc. č. 1798 a parc č. 1744/69, oba v kat. území K. (ďalej len „Pozemky“), ktoré mali záujem spoločne predat'. Celkový výťažok získaný spoločným predajom Pozemkov si následne mali v úmysle rozdeliť po zohľadnení nákladov na reštitučné konanie, v ktorom tieto Pozemky získali. Dňa 28. 9. 1998 bolo spísané čestné vyhlásenie, ktorým P. P. udelil plnú moc a podpisové právo sťažovateľovi a spoločne s ním aj manželke A. P., pričom rozsah plnej moci bol obmedzený na účasť pri konzultačných rokovaniach a všetkých jednaniach ohľadom odpredaja Pozemkov a prevzatie celej finančnej čiastky v hotovosti za tento odpredaj. Dňa 10. 6. 2004 bolo spísané splnomocnenie, ktorým sťažovateľ vo svojom mene a tiež v mene P. P. splnomocnil M. D. ku všetkým právnym úkonom spojeným s predajom predmetných Pozemkov za cenu nie nižšiu ako 11.000.000,- Sk, vrátane prevzatia zálohy na kúpnu cenu v sume 3.000.000,- Sk.

Dňa 21. 6. 2004 spoločnosť C., s. r. o., so sídlom B., ako budúci kupujúci a pani M. D. ako zástupkyňou sťažovateľa a pána P. P. ako budúcich predávajúcich podpísali zmluvu o budúcej zmluve o prevode vlastníctva k Pozemkom. Predmetom zmluvy o budúcej zmluve bol záväzok budúcich predávajúcich uzavrieť najneskôr do 15. 7. 2004 s budúcim kupujúcim kúpnopredajnú zmluvu, na základe ktorej budúci kupujúci odkúpi Pozemky od budúcich predávajúcich za sumu 11.000.000,- Sk. Podľa zmluvy o budúcej zmluve mal byť pri jej podpise vyplatený zástupcovi budúcich predávajúcich preddavok vo výške 2.000.000,- Sk a pri uzavretí riadnej kúpnej zmluvy mal byť zástupcovi predávajúcich vyplatený zostatok kúpnej ceny vo výške 9.000.000,- Sk. Preddavok vo výške 2.000.000,- Sk mal byť podľa zmluvy o budúcej zmluve uhradený na účet predávajúceho vedený v... v deň podpisu zmluvy o budúcej zmluve.

Dňa 23. 6. 2004 bola spísaná Generálna plná moc, ktorou pán P. P. splnomocnil sťažovateľa spoločne s jeho manželkou A. P., pričom rozsah plnomocenstva bol vymedzený tak, že splnomocnenci sú oprávnení na všetky vecné a právne úkony spojené s predajom

Pozemkov, pričom splnomocnenci sú oprávnení, okrem iného, dohodnúť podmienky kúpnej zmluvy, podpísať v jeho mene kúpnu zmluvu a prevziať kúpnu cenu.

Dňa 22. 6. 2004 uhradila spoločnosť C., s. r. o. sumu 2.000.000,- Sk na účet vedený v..., ktorého majiteľom je syn sťažovateľa M. P., ktorý predmetnú sumu v ten istý deň poukázal na účet dcéry pani M. D. – S. D. K uzavretiu realizačnej kúpnej zmluvy o prevode Pozemkov nikdy nedošlo.

Spoločnosť C., s. r. o. listom zo dňa 15. 7. 2004 adresovaným Realitnej kancelárii B., p. M. D. odstúpila od predmetnej zmluvy o budúcej zmluve a požadovala vrátenie preddavku vo výške 2.000.000,- Sk. Nakoľko preddavok na kúpnu cenu vrátený nebol, spoločnosť C., s. r. o. uplatnila nárok na vrátenie preddavku na kúpnu cenu žalobou, a to spoločne a nerozdielne voči sťažovateľovi ako žalovanému v 1. rade a voči p. P. P. ako žalovanému v 2. rade. Žalovaný v 2. rade p. P. P. v priebehu súdneho konania zomrel a na jeho miesto účastníka konania nastúpila jeho dedička Ing. D. K.

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 7. 3. 2007, č. k. 8 C 208/2005-130 žalobu v celom rozsahu zamietol. Dospel k záveru, že k uzavretiu zmluvy o budúcej zmluve o prevode vlastníctva k Pozemkom platne nedošlo, nakoľko p. M. D., ktorá zmluvu podpisovala za budúcich predávajúcich nebola na tento úkon zo strany jedného z budúcich predávajúcich (p. P. P.) splnomocnená. Okresný súd vyhodnotil zmluvu o budúcej zmluve ako absolútne neplatnú. Zároveň konštatoval, že spoločnosti C., s. r. o. ako žalobcovi nevzniklo voči žalovaným právo na zaplatenie sumy 2.000.000,- Sk ani zo samotnej zmluvy o budúcej zmluve a ani ako právny následok odstúpenia od zmluvy žalobcom, z dôvodu, že žalobca sumu preddavku na kúpnu cenu nezaplatil žalovaným, ale tretej osobe - synovi sťažovateľa, ktorý peňažné prostriedky vzápätí previedol na účet dcéry M. D. Okresný súd tak uzavrel, že o vzniku bezdôvodného obohatenia by bolo možné uvažovať na strane tretích osôb, nie však na strane sťažovateľa či žalovaného v 2. rade.

Krajský súd v Bratislave na základe odvolania žalobcu rozsudkom zo dňa 30. 3. 2010, sp. zn. 6 Co 271/2007 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil v časti, ktorou bola zamietnutá žaloba voči žalovanému v 2. rade a v časti, ktorou bola zamietnutá žaloba voči sťažovateľovi, rozsudok zmenil tak, že sťažovateľovi uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi v lehote 3 dní sumu 66.387,84 € s 9% úrokom z omeškania od 14. 10. 2004 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu voči sťažovateľovi zamietol. Odvolací súd sa po doplnení dokazovania

stotožnil so záverom súdu prvého stupňa ohľadne neplatnosti zmluvy o budúcej zmluve, nesúhlasil však so záverom, že plnenie v sume 2.000.000,- Sk nebolo vyplatené sťažovateľovi a že ten na úkor žalobcu nezískal bezdôvodné obohatenie. Dospel k záveru, že preddavok na kúpnu cenu bol poukázaný na účet, ktorý cestou svojej splnomocnenej zástupkyne určil sťažovateľ a tak sa tento preddavok dostal do jeho dispozície. Sťažovateľa tak zaviazal na vrátenie bezdôvodného obohatenia.

Proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorou súd zaviazal sťažovateľa na zaplatenie 66.387,84 € s prísl., podal sťažovateľ v zákonnej lehote dovolanie. Sťažovateľ s poukazom na § 241 ods. 2 písm. c) OSP namietal, že rozhodnutie v napadnutej časti spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci. Zdôraznil najmä, že absolútne neplatná zmluva o budúcej zmluve nemohla vyvolať žiadne právne následky a preto aj s plnením poskytnutým na jej základe iným osobám ako sťažovateľovi nemôže byť na základe takejto zmluvy spojený právny následok plnenia sťažovateľovi...

Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 15. 12. 2011, sp. zn. 3 Cdo 160/2010 dovolanie sťažovateľa zamietol. Stotožnil sa so závermi súdov nižšieho stupňa o neplatnosti zmluvy o budúcej kúpnej zmluve zo dňa 21. 6. 2004. Ohľadne otázky, či plnením žalobcu na základe neplatnej zmluvy vzniklo na strane sťažovateľa bezdôvodné obohatenie a jeho povinnosť ho vydať žalobcovi, dovolací súd konštatoval, že posúdenie danej otázky odvolacím súdom považoval za správne a zodpovedajúce zistenému skutkovému stavu. Podľa dovolacieho súdu, pokiaľ žalobca poukázal preddavok na kúpnu cenu na bankový účet určený sťažovateľom prostredníctvom jeho splnomocnenej zástupkyne, plnil priamo sťažovateľovi v súlade so zmluvou a suma zaplateného preddavku sa dostala do jeho dispozície; ďalšia dispozícia s touto sumou je vo vzťahu medzi žalobcom a sťažovateľom právne irelevantná. Dovolací súd uzavrel, že nakoľko zmluva o budúcej kúpnej zmluve bola neplatná, sťažovateľ sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil. Odvolací súd mu tak správne v zmysle § 457 OZ uložil povinnosť vydať žalobcovi plnenie prevzaté na základe neplatného právneho úkonu a zaviazal ho na zaplatenie úroku z omeškania. Dovolací súd dovolanie zamietol podľa § 243b ods. 1 OSP dôvodiac, že dovolaním napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu nespočíval na nesprávnom právnom posúdení veci a neboli zistené ani ďalšie dôvody podľa § 241 ods. 2 OSP, ktoré by mali za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu...

Po oboznámení sa s dovolacím rozsudkom sťažovateľ zistil, že dovolací súd sa s viacerými jeho právnymi námietkami v dovolaní vôbec nezaoberal. V odôvodnení rozhodnutia pritom ani len nespomenul prečo sa s nimi nevysporiadal a nepovažoval ich za relevantné. Dovolací súd sa vôbec nezaoberal argumentáciou sťažovateľa ohľadne toho, že za právneho stavu neplatnosti zmluvy o budúcej kúpnej zmluve by s poskytnutím preddavku dcére M. D. za použitia účtu syna sťažovateľa, mohli byť spojené právne účinky poskytnutia tohto plnenia sťažovateľovi iba vtedy, ak by existovala iná právna skutočnosť, s ktorou by bol takýto následok spojený, avšak žiadna takáto iná právna skutočnosť neexistovala. Dovolací súd sa taktiež vôbec nevysporiadal s námietkou, že takouto právnou skutočnosťou nemohla byť plná moc zo dňa 10. 6. 2004, nakoľko táto bola podľa sťažovateľa absolútne neplatná z rovnakých dôvodov ako zmluva o budúcej zmluve a akékoľvek úkony uskutočnené na jej základe nemohli sťažovateľovi založiť žiadne práva a ani záväzky. V neposlednom rade dovolací súd ponechal absolútne nepovšimnutý aj argument sťažovateľa, že pokiaľ by aj predmetná plná moc nebola neplatná, na jej základe mohla za sťažovateľa preddavok prevziať iba p. M. D., čo sa však nestalo a taktiež sa nezaoberal námietkou, že p. M. D. nemohla platne konať v mene sťažovateľa aj z dôvodu konfliktu jej záujmov so záujmami sťažovateľa a p. P. P. s poukazom na § 22 ods. 2 OZ...»

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 3 Cdo 160/2010 z 15. decembra 2011 porušil jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že zamietol jeho dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 271/2007 z 30. marca 2010. Sťažovateľ považuje rozhodnutie najvyššieho súdu za arbitrárne a nepreskúmateľné. Najvyšší súd sa podľa názoru sťažovateľa nevysporiadal so všetkými jeho námietkami.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 15. 12. 2010, sp. zn. 3 Cdo 160/2010 porušil základné právo sťažovateľa V. P., bytom Ch., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. 12. 2010, sp. zn. 3 Cdo 160/2010 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením

bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať aj takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 175/03).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavné právo na súdnu ochranu však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Ťažiskovým dôvodom, pre ktorý považuje sťažovateľ namietaný rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 160/2010 z 15. decembra 2011 za ústavne nekonformné, je to, že podľa názoru sťažovateľa rozsudok najvyššieho súdu má arbitrárny charakter z dôvodu, že najvyšší súd sa nevysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľa. Podľa názoru sťažovateľa absolútne neplatná zmluva o budúcej zmluve nemohla vyvolať žiadne právne následky, a preto aj s plnením poskytnutým na jej základe iným osobám ako

sťažovateľovi nemôže byť na základe takejto zmluvy spojený právny následok plnenia sťažovateľovi.

Ústavný súd preskúmal rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 160/2010 z 15. decembra 2011 a zistil, že námietky sťažovateľa nie sú opodstatnené. V danom prípade najvyšší súd rozhodujúc o dovolaní proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 271/2007 z 30. marca 2010 vyslovil svoj právny názor a riadne aj vysvetlil dôvody svojho rozhodnutia, prečo zamietol dovolanie sťažovateľa.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku sp. zn. 3 Cdo 160/2010 z 15. decembra 2011 okrem iného uviedol:

«... Žalovaný 1/ vychádzajúc z obsahu jeho dovolania namieta, že zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorým bolo žalobe voči nemu vyhovené, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktoré ho viedlo k zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa a vyhovaniu žalobe vo vzťahu k žalovanému 1/, treba považovať za správne.

Podľa § 50 ods. 1 Občianskeho zákonníka účastníci sa môžu písomne zaviazat', že do dohodnutej doby uzavrujú zmluvu; musia sa však pritom dohodnúť o jej podstatných náležitostiach.

Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 Občianskeho zákonníka).

Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (§ 457 Občianskeho zákonníka).

V danej veci závery súdov nižších stupňov ohľadom neplatnosti zmluvy o budúcej kúpnej zmluve z 21. júna 2006 z dôvodov v rozhodnutiach uvedených považuje aj dovolací súd za správne, v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje. Spornou otázkou zostalo posúdiť, či plnením žalobcu na základe uvedenej neplatnej zmluvy, keď uhradil preddavok na kúpnu cenu vo výške 2 000 000 Sk podľa bodu II. zmluvy, vzniklo na strane žalovaného 1/ bezdôvodné obohatenie a tým povinnosť vydať ho žalobcovi. Dovolací súd považuje posúdenie danej otázky odvolacím súdom za správne, zodpovedajúce skutkovému stavu zistenému po doplnení dokazovania odvolacím súdom.

Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že preddavok na kúpnu cenu vo výške 2 000 000 Sk uhradil žalobca na účet označený v bode II. zmluvy o budúcej zmluve ako účet predávajúceho. O skutočnosti, že vlastníkom účtu nebol žalovaný 1/ ale jeho syn M. P., žalobca však zo všetkých okolností pri uzatváraní zmluvy o budúcej zmluve nemohol vedieť a nemal dôvod ani pochybovať, keď navyše ani sám žalovaný 1/ nespochybnoval v zmluve označené miesto plnenia ani prípadnými ďalšími ústnymi či písomnými výhradami. Výpoveďami svedkov syna žalovaného 1/ M. P., M. D. ako i výpoveďami samotného žalovaného 1/ bolo jednoznačne preukázané, že miesto plnenia - číslo účtu syna žalovaného 1/ bolo v zmluve o budúcej zmluve určené so súhlasom samotného žalovaného 1/; číslo účtu oznámil syn žalovaného 1/ M. D. po súhlase samotného žalovaného 1/, ktorá následne číslo účtu označila v bode II. zmluvy o budúcej zmluve. Keďže žalovaný 1/ vyjadril súhlas s takýmto určením miesta plnenia preddavku kúpnej ceny žalobcom, jeho následné tvrdenia, že mu plnenie nebolo priamo vyplatené, správne odvolací súd považoval za účelové v snahe vyhnúť sa zodpovednosti za vrátenie poskytnutého preddavku na kúpnu cenu. Skutočnosť, že preddavok na kúpnu cenu bol žalovanému 1/ zaplatený, vyplýva z jeho listu z 12. augusta 2004 (č. l. 106 spisu) adresovaným M. D., v ktorom uvádza, že „vyplatený preddavok kúpnej ceny mal zostať u nás v plnej výške až do uzavretia kúpnej zmluvy.“, ako i z jeho výpovedí na súde prvého stupňa (č. l. 83, 115 spisu) a odvolacom súde (č. l. 187 spisu), ktorými potvrdil, že číslo účtu jeho syna, na ktorý mal žalobca zaplatiť preddavok na kúpnu cenu, bolo do zmluvy o budúcej zmluve uvedené s jeho vedomím a súhlasom, že celá vyplatená suma bola následne s jeho súhlasom za spoluúčasti jeho syna prevedená na účet označený M. D.

Dovolací súd je zhodného názoru ako odvolací súd, že žalobca poukázaním preddavku na kúpnu cenu na účet, ktorý cestou svojej splnomocnenej zástupkyne určil samotný žalovaný 1/, plnil priamo žalovanému 1/ v zmysle dohody strán (bod II. zmluvy o budúcej zmluve) a zaplatená suma sa dostala do dispozície žalovanému 1/, ktorý následne s ňou aj disponoval tým, že vyslovil súhlas, aby jeho syn ju poukázal na iný účet. Táto ďalšia žalovaným 1/ uskutočnená dispozícia s uvedenými finančnými prostriedkami je, ako správne uzavrel aj odvolací súd, vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 1/ právne irelevantná; žalovaný 1/ vedome prijal od žalobcu preddavok kúpnej ceny a následne vedome na základe vlastného rozhodnutia celú sumu previedol na ďalší s M. D. dohodnutý účet.

Vzhľadom k tomu, že zmluva o budúcej zmluve je neplatná, žalovaný 1/ sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, preto správne odvolací súd mu v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka uložil povinnosť vydať žalobcovi na základe neplatného právneho úkonu prevzaté plnenie v celkovej výške 66 387,84 €. Správne tiež žalovaného 1/ zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka); s určením času odvolacím súdom, odkedy sa žalovaný 1/ dostal do omeškania ako aj s jeho určením výšky úroku z omeškania, sa dovolací súd v celom rozsahu stotožňuje a osvojuje si dôvody uvedené odvolacím súdom v odôvodnení rozsudku.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov je zrejmé, že žalovaný 1/ neopodstatnene napadol zmeňujúci žalobe vyhovujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) a keďže neboli zistené ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 O. s. p., ktoré by mali za následok nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného 1/ podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol...»

Po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 160/2010 z 15. decembra 2011 ústavný súd konštatuje, že jeho odôvodnenie je dostatočné a zrozumiteľné. Najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu dostačujúco vysvetlil, prečo zamietol dovolanie sťažovateľa, pričom jeho závery možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné.

K námietke nevysporiadania sa so skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho sťažnosti ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Pretože namietané rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru najvyššieho súdu.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov všeobecného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom v okolnostiach daného prípadu by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetná interpretácia týchto právnych predpisov najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje.

S poukazom na to, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. mája 2012